

[Arne Bjerregaard.]

af folket, for først i det øjeblik er det et demokrati, ellers er det et diktatur — noget, man ønsker at presse ned over folket. Så længe folket ikke selv ønsker det, kan det ikke være demokrati, for kun af den udfordring, som folket selv føler, vokser netop det fællesskab, som økonomisk demokrati er. Altså ikke ved en lov, men ved noget, som vokser af folket. Derfor er det, som man ønsker at drøfte i forbindelse med dette lovforslag, altså et fremtidigt økonomisk demokrati, kun visse gruppers magtfuldkommenhed — jeg havde nær sagt: sidste krampetrækninger for at bevare magten, ikke andet. Lad det dog vokse ud af folket som noget virkelig demokratisk.

Vi må fjerne de hindringer, der er for, at medarbejdere, hvor de end findes, kan være med til at erhverve sig indflydelse — økonomisk — på de virksomheder, de er beskæftiget i. Det vil i dette tilfælde sige, at de skal have større mulighed for at erhverve sig aktier i virksomheden. Derved imødekommer man dette, som er fremtidens mål, at vi alle sammen er fælles om dette samfunds kapital. Det vil vi gerne i kristeligt folkeparti arbejde frem imod, og vi mener, at dette er en af forudsætningerne for, at vi kan komme frem til dette — jeg havde nær sagt denne ideale fordring for fremtiden.

Hvorvidt der i selve forslaget kan være uhensigtsmæssige ting, har jeg ikke sat mig grundigt nok ind i det til at kunne sige, men jeg håber, at vi i udvalget må få så mange oplysninger, som vi måtte kræve, for at vi kan få belyst det fra alle vinkler, så vi ikke laver nogen fadæse med denne ændring i aktieselskabsloven. Det har vi jo gjort før, det må vi ærligt indrømme.

Som det for mig ligger i øjeblikket, og som jeg ser det i øjeblikket ud fra den baggrund, der foreligger, må jeg sige, at vi i kristeligt folkeparti gerne vil være med til at fremme nævnte lovforslag.

Knud Jespersen (DKP):

Nu har vi fået bekræftet endnu en gang, at det er et gammelt konservativt forslag. Det gør det hverken værre eller dårligere, bedre gør det det heller ikke.

Vi har gennemskuet disse små fiduser, længe før PP II begyndte at tale om, at det var nødvendigt at tilføre virksomhederne

kapital. Hvem har kapitalen? Ja, man er frimodig nok til at gå ud fra, at det har medarbejderne på forskellige niveauer. Selv om den samme regering, der kommer med det forslag, har brandskattet dem og opkrævet tvangsopsparing, finder man altså nu ud af, at de godt kan spare op ved at købe nogle aktier.

Jeg synes, det havde været mere regulært, hvis man havde sagt: kapitalismen trænger til midler, kapitalismen trænger til at blive stimuleret, og samtidig skal den have et image af demokrati, et demokratisk skær over sig, så vi laver lidt om på aktieselskabsloven, dog således at majoriteten fortsat er i hænderne på en håndfuld storkapitalister, og sådan at medarbejderne ikke reelt får nogen indflydelse.

Vi er i bund og grund uenige med både intentionerne og de tanker, der ligger til grund for dette lovforslag. Vi tror nemlig ikke på, at man opnår noget som helst ved at camouflere tingene, og vi har ikke tillid til, at man kan købe sig til de rettigheder, der er nødvendige i produktionslivet i Danmark. Det havde været en naturlig sag og en demokratisk sag, om man i stedet havde stimuleret beslutninger, der virkelig muliggjorde en reel medbestemmelsesret på arbejdspladserne og ikke en skueret, at man havde stimuleret arbejdsmarkedets parter i en faglig og politisk kamp, sådan som det nu måtte passe parterne under overenskomstforhandlinger, at man havde stimuleret en sådan udviklingslinje, så man virkelig kunne bryde igennem med noget mere demokrati. At administrere kapitalismen, hvad enten man får en håndfuld medarbejderaktionærer eller ikke, er i sig selv en umulig sag. At flytte kapitalens magt ad den vej er simpelt hen uladsiggørligt. Det minder alt for meget om 1930erne i Frankrig og Tyskland, hvor man holdt store taler om folkeaktier, om folkekapitalisme og om, at folket ad den vej sikrede sig indflydelse.

Vi vil hverken understøtte PP II's tanker om ad den vej at skaffe sig kapital eller være med til at realisere demokratiet ved, at man køber sig til økonomisk demokrati. Jeg vil benytte lejligheden til at fastslå, at vi anser hele problemet omkring aktieselskabslovgivningen og medbestemmelsesret for de ansatte for et politisk og et fagligt problem, der kræver en ganske bestemt lovgivning,